D66 - REACTIE OP OMBUIGINGSVOORSTELLEN VAN HET COLLEGE

Allereerst dank aan het college om een voorstel te krijgen waarin we de mogelijkheid hebben om een aantal keuzes te maken. Dat Excel-sheet heeft ons uitstekend geholpen. Dat betekent echter niet dat we het ook overal eens zijn met de voorstellen die het college heeft gedaan, maar dat had u ongetwijfeld ook niet van ons verwacht dat we dat zouden zijn.

Zoals wij voor de zomer ook al hebben aangegeven: We moeten de tering naar de nering zetten. We moeten een sociale gemeente blijven. Dat staat in onze ambitie en in onze visie. Maar, wij vinden dat ‘tering naar de nering zetten’ iets anders is als inwoners met OZB-verhogingen en andere vormen van belastingen, extra te belasten. Daar moeten we heel voorzichtig mee zijn. Ik kom daar zo nog even op terug.

Eerste blik op het sheet was voor ons nog wel duidelijk. We hadden goede hoop dat het college onze inbreng bij de begrotingsbehandelingen ook had overgenomen. Toen gingen we wat verder lezen en toen kwamen we toch een aantal dingen tegen waarvan we dachten ‘’Hé, dat is vervelend en daar zijn we het niet mee eens.’’

We praten vanavond over 2025, maar het stuk begint met 2024. Wij zijn de draad kwijtgeraakt als het gaat over 2024. We hebben in mei een brief gekregen die aangaf ‘’help, het staat in brand. We komen 4,5 miljoen tekort.’’ En ik zie nu in de stukken staan dat het om ongeveer €40.000 euro gaat. Weliswaar wordt er dan wat met reserves geschoven, maar nogmaals, ik heb het in juli in de raadsvergadering ook gezegd: Waar blijven de voorstellen van het college tot aanpassing van de begroting 2024? Vier maanden lang handelen we al in strijd met onze eigen financiële verordening. Daar staat namelijk in: afwijkingen boven de €50.000 euro, die worden in de eerste raadsvergadering gemeld. 4,5 miljoen, opgebouwd uit een aantal andere onderwerpen, dat is een behoorlijk bedrag.
Het college schrijft nu in de notitie ‘’We komen er in november mee.’’ Ik vind dat rijkelijk laat. Wij zouden voor een hele andere aanpak hebben gekozen, maar daar laat ik het nu even bij, omdat onze focus gericht zal zijn op 2025 en volgende jaren.

Zoals ik net al gezegd heb, onze fractie zou andere keuzes maken. Maar dat is misschien ook wel de belangrijkste reden waarom wij niet in het college zitten en in de oppositie. Ik hoop dat andere partijen toch goed blijven luisteren naar datgene wat wij afgelopen tijd hebben aangegeven, waarom wij denken dat in het financieel belang van de gemeente het ook noodzakelijk is om andere keuzes te maken.

Bezuinigen op OZB, doorschuiven van duurzaamheidsdoelstellingen, schrappen van preventieactiviteiten. Dat zijn niet onze keuzes.

Bezuinigingen Sociaal Domein
Apart wil ik even stilstaan bij de bezuinigingen in het Sociaal Domein. Andere fracties hebben het ook al aangegeven, het is een groot punt van zorg. Jaren op rij worden we geconfronteerd met overschrijdingen van de begroting. We hebben in de vorige raadsperiode een raadswerkgroep gehad, die vooral daar heel goed naar gekeken heeft, om op dat financiële belang te blijven zitten. Het college heeft toegezegd met een Plan van Aanpak te komen, met name richting het PlusTeam, maar ook andere domeinen binnen het Sociaal

Domein zouden aan bod komen. We wachten daar nog steeds op, maar er liggen nu wel voorstellen. Dat vinden we raar. Waarom zijn die niet in de kwartaalrapportages meegenomen? Als je weet dat je op onderdelen efficiënter kunt gaat werken, dan hadden we die eigenlijk toen verwacht. Dus, ze komen voor ons nu een beetje uit de hoge hoed vallen, waarbij een onderbouwing hopelijk volgende maand ons zal bereiken.

Als het gaat over het meer in de hand houden van de kosten, zijn we eigenlijk ook best wel nieuwsgierig hoe andere fracties ertegenover staan dat we als gemeenteraad daar weer korter op gaan zitten, net zoals we dat in de vorige raadsperiode hebben gedaan.

Wat willen wij dan wel?

Begrotingspost 'loon- en prijscompensatie'
Allereerst vinden wij dat de begrotingspost 'loon- en prijscompensatie', de stelpost voor 2,3 miljoen die is opgenomen in onze begroting, behoorlijk vertroebelt. Het college geeft zelf al aan dat men wil kijken of dat nog wel van deze tijd is. Wij vinden het niet meer van deze tijd. Een stelpost van 2,3 miljoen opnemen, waarvan je niet weet of die ook noodzakelijk is voor loon- en prijscompensaties, dat staat los van de opmerkingen die verschillende fractievoorzitters net gemaakt hebben over dat het Rijk onvoldoende geld geeft.
We begroten voor 2025. Dat doen we voor de gemeenschappelijke regelingen, dat doen we voor onze eigen organisaties, dat doen we voor onze eigen gemeente. Om dan vervolgens nog een aparte post 'loon- en prijscompensatie' op te nemen, dat vinden we niet goed. Zeker niet als het gaat om een bedrag van 1,5 miljoen voor salariskosten van onze eigen gemeente hier. Er wordt ook nog een bedrag van 1,5 miljoen voor het Sociaal Domein voor loon- en prijscompensatie opgenomen in de stukken. Let wel, die staan bovenaan in dat Excel-sheet. Daar kunnen we niet van zeggen of we het ermee eens zijn of niet. Die worden op basis van de algemene uitkering automatisch verrekend.
In onze ogen is het de gemeenteraad die beslist over de besteding van de algemene uitkering, want de algemene uitkering is een uitkering die we krijgen van het Rijk. Een hele grote en hele belangrijke, maar hij is vrij besteedbaar.
Die 1,5 miljoen voor salariskosten voor het personeel hier, dat is het bijna drievoudige van de besparing die het college voorstelt op de ambtelijke organisatie.

Wij hebben vorig jaar al tegen gestemd als het ging om de uitbreiding van de formatie. Dit jaar zat er weer een uitbreiding in. Wij denken dat we terug moeten naar het niveau van begin 2023. Het is voor ons onvoldoende duidelijk gemaakt wat al die extra taken zijn en of die ook noodzakelijk zijn om uit te voeren. En dat we misschien met wat andere dingen kunnen stoppen. Een belangrijke besparing zien wij daarin op financieel gebied.

Parkeerbelasting
Andere fracties hebben dat ook al aangegeven. Wij vinden dat de auto zoveel mogelijk uit de kernen van zowel Geldrop en Mierlo moet verdwijnen. Als een van de instrumenten is het duurder maken van het parkeertarief, dan zijn we het daarmee eens.
Het is ook belangrijk, dat hebben we ook al meerdere keren van het college gehoord. Parkeren bij het ziekenhuis is duurder. Als je dat een beetje met elkaar in balans brengt, dan voorkom je denk ik ook dat mensen die nu in het dorp gaan parkeren, die in het ziekenhuis moeten zijn, omdat het een paar dubbeltjes goedkoper is. Dat zorgt dan ook weer voor een vermindering van de parkeerdruk.

Dus, wat ons betreft mag dat ook best naar €1,00 euro verhoogd worden, maar op grond van het gelijkheidsbeginsel vinden we dat ook de parkeerbelasting in het centrum van Mierlo moet worden ingevoerd. Wij zien geen enkele reden waarom in Mierlo in het centrum een ander regime zou moeten gelden dan in Geldrop. Dat geldt zeker voor de ondernemers die in het centrum zitten. De ondernemers in Mierlo, die hebben dan met hetzelfde te maken. Dat geldt dan ook voor winkelcentrum De Coevering, waar je ook eenzelfde parkeerbelasting zou moeten doen.

Waar we het niet mee eens zijn

Verhoging van OZB
De verhoging van de OZB van 4,4%. Deze staat namelijk los van een verhoging die er ongetwijfeld zal gaan komen dadelijk bij de begrotingsvoorstellen. Ons is voorgehouden dat de overstap naar de BSOB budgettair neutraal zou gebeuren. Er zouden, zo hebben we in het voorjaar begrepen, eenmalig kosten bijkomen vanwege de overstap. En nu wordt er 4,4% door de burgers, een beperkt deel van de burgers: die met een eigen woning, moet er betaald worden. Wij vinden dat niet terecht.

Temporiseren investeringen duurzaamheid & bladkorven
Zoals andere fracties net ook hebben aangegeven, met name GroenLinks en de PvdA, het temporiseren van de investeringen op het gebied van duurzaamheid, daar kunnen wij ons ook niet in vinden, evenals de bladkorven. Die hebben een belangrijke functie. En we zijn het niet eens met het college als ze zeggen dat er misbruik van wordt gemaakt. Dat geldt maar voor een beperkt aantal mensen en om daar alle mensen die er wel profijt van hebben en die er een bijdrage aan leveren om onze gemeente mooi en groen te houden, laten we dat zo doen.

De vermakelijkheidsbelasting
Dit vinden wij een hele vreemde. Het maakt de dierentuin nog duurder. We hebben er deze week een brief over gehad van de directeur van Eindhoven Zoo. Maar, we moeten ook niet vergeten dat de kosten van een kaartje met dit kabinetsbeleid waarschijnlijk ook nog eens een keer met de btw van 9 naar 21% omhoog. Als wij daar ook nog eens een keer onze eigen gemeentelijke belasting overheen zetten, dan denk ik dat we onszelf een beetje uit de markt gaan prijzen met onze dierentuin.

Terugbrengen formatie wethouders
De heer Kuijken had het net over het terugbrengen van de formatie van de wethouders. Dat was ons ook opgevallen. Het college is zo vrij geweest om die formatie al in te boeken op 1 januari 2026. Drie maanden voor de verkiezingen en een half jaar voordat het nieuwe college aantreedt. Ik hoor graag van het college wie van de wethouders de ambitie heeft om op 1 januari te stoppen, zodat de formatie op 1 januari 2026 al terug gaat naar 4fte.

Daar wilde ik het even bij laten. Dank u wel voorzitter.